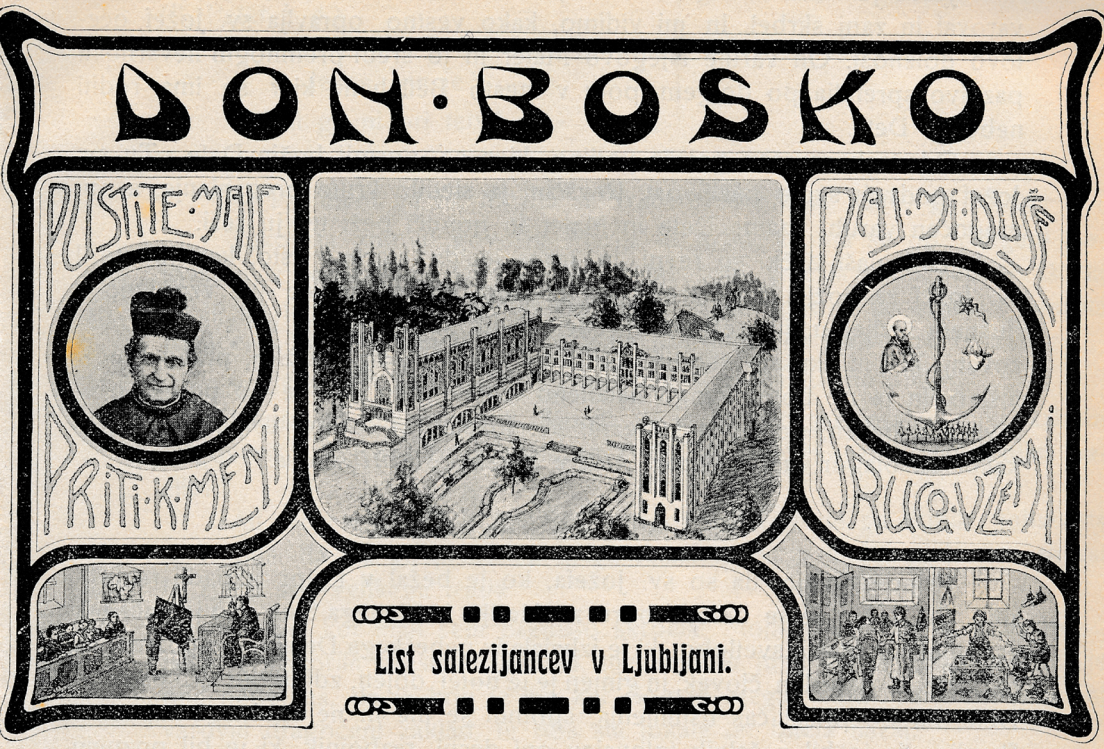
Leto III. Marc 1906. Štev. 3.

Sv. Jožef vzgojitelj.

Vzgojitelj je drugi oče..., je dušni oče,
ki se trudi, da spolnuje. — Dupanloup.

Sv. Jožef ni bil Jezusov oče, bil je le njegov varuh, a deloval je kot oče in Jezus ga je ljubil, ubogal in spoštoval kakor sin svojega očeta.

Bog je izročil Jezusa Jožefu, da bi mu ta pomagal, ga varoval in mu preskrbel potrebno za življenje. Sv. Jožef ni bil oče, a moral je skrbeti za Jezusa istotako, kakor skrbi oče za svojega sina.

Učitelj ni oče svojih učencev, a delati mora, kakor oče. Ko mu očetje izročijo svoje sinove, da jih poučuje in vzgojuje, mu izroče svojo oblast, in kadar učitelj sprejme plemenito delo vzgajanja, postane dušni oče svojih učencev.

To so spoznali celo pogani. Nek poganski modrijan je rekel: „*Mladeniči naj vedo, da vzgojitelji niso njih telesni, marveč njih dušni očetje.*“ In Aleksander Veliki je večkrat rekel, da *nič manj ne dolguje Aristotelu, svojemu učitelju, kakor Filipu, svojemu očetu; kajti če se ima zahvaliti Filipu za življenje, se ima Aristotelu zahvaliti za pošteno življenje.*

Po pravici smemo postaviti sv. Jožefa za zgled vzgojiteljem, ki morajo biti očetje svojih gojencev.

* * *

Jezus je hotel nekoga, da mu je bil oče in mu kot oče pomagal, ga varoval in zanj skrbel. In mi vidimo, kako vestno opravlja sv. Jožef očetovo dolžnost. On varuje Njegovo Mater in jo sredi premnogih nevarnosti pazljivo spremlja po dolgem potu v mesto Betlehem, kjer se ima roditi nebeško Dete.

Od vseh zavržen poišče votlino, kjer se porodi božje Dete. Tu sv. Jožef podvoji svojo pazljivost. Revščini je sledilo kruto preganjanje, a on, mogočen varuh, vzame Dete in Mater in ponoči beži ter ju reši.

Tudi naši dečki so revni, in treba je, da storimo isto, kar je storil sv. Jožef za božje Dete: treba je, da smo jim očetje, da jih vzgojimo v dušnem življenju, jih rešimo nevede, ki jih stiska, strasti in svetnih zalezovanj, ki jim skušajo škoditi. Toda to delo je dolgo, težko, pravo mučeništvo, in je ne bomo mogli natančno izvršiti, ako nas ne bo polnila očetovska ljubezen, podobna ljubezni sv. Jožefa, ki se ne briga za drugo, kakor za blagor onih dečkov, *katere hočemo storiti sinove.*

* * *

Pripovedujejo, da so sv. Jožefa, ko je bežal v Egipt, napadli razbojniki. Sv. Jožef se je hrabro boril za Marijo in njenega Sina. Ko je načelnik razbojnikov opazil svetlobo, ki je izhajala iz nebeškega Deteta, je spoznal, da to Dete ni navaden človek, in ginjen je je hotel objeti, zdihujoč: „O blaženo Dete, ko bo prišel čas usmiljenja, spomni se me in ne zabi tega napada!“ Pravijo, da je bil načelnik tolovajev oni desni razbojnik, ki je bil pozneje križan z Jezusom, od katerega je dosegel usmiljenje in obljubo večnega zveličanja. (Ludv. Saks. Vita di G. Cr. zvez. I. str. 365).

Kako lepo je videti človeka, ki lastno življenje postavi za življenje nežnega otroka. Kdo bi na stališču sv. Jožefa ne storil isto? Kdo bi se ne čutil srečnega, če bi moral trpeti za rešenje nebeškega Deteta?

Ne zavidajmo presrečnemu vzgojitelju sv. Jožefu! Ali ni v vsakem naših učencev mali Jezus? In skrb, in zatajevanje, katero obrnemo v rešenje otrok, ali je ne obrnemo za ljubega Jezusa? Ne zavidajmo sv. Jožefa! Nehajmo tožiti radi težav, katere srečamo na potu vzgajanja in tolaži naj nas beseda: „Kar ste storili enemu teh malih, ste meni storili: Jaz sam bom vaš plačnik.“

* * *

Ko je sv. Jožef bežal, ko se je povračal in se vrnil domov v Nazaret, je vedno delal in se trudil, da je preživel Jezusa. Jezus raste, Njegove zmožnosti se razvijajo, njegovi udje se ukrepé, in Jožef pokliče Jezusa v pomoč in ga uči svojega rokodelstva. Kako plemenito je moralo biti delo sv. Jožefa, ko je učil samega Boga kot človeka! Poslušajte učenega in pobožnega razlagatelja sv. pisma Kornelija Alapida: „Delo sv. Jožefa“, tako pravi on, „je bilo prevzvišeno, ker je je izvrševal združen z Jezusom.“

Tudi mi opravljamo plemenito delo, tudi mi se učimo in delujemo, da preskrbimo dušno hrano svojim učencem, tudi mi se trudimo s pleme-

nitimi bitji, ki so, odrešeni z dragoceno božjo krvijo, *deležni božje narave.* (II. Peter I. 4.)

* * *

— In Jezus, kje je?

— Ali ga ni pri tebi?

— Ne, sem mislil, da je s teboj.

— Pri meni ga ni. Morda se vrača s sorodniki. Hitro ga iščiva!

Tako sta gotovo govorila Marija in Jožef, ko sta se po dolgem potovanju iz Jeruzalema, kjer sta bila z Jezusom, srečala proti večeru. Iščeta ga in ga ne najdeta. Kake mučni misli! Kake skrbi! Se vrneta, vprašata znance, a nikdo ga ni videl. Vprašata popotnike, a nikdo ne vé zanj.

— Je deček dvanajstih let, rumenolas, prijetnih modrih oči...

Nikdo ne zna pojasniti. Morda se je še kdo norčeval iz njiju skrbi in odgovoril: „Kaj nas briga vajin sin? Če je tako ljubezniv, zakaj nista pazila?“

Ali morete misliti bolj mučen odgovor? Toli sta ga ljubila, toliko sta se trudila, da sta ga preživela in ga rešila smrti, in zdaj? . . . Kar na enkrat je zginil sad velikega truda.

— Jaz kot mati sem premalo skrbela. Moja krivda, če se je zgubil..., tako je govorila prestrašena Mati, medtem ko jo je Jožef tolažil, češ, da je ona nedolžna, da je kriv le on, ker Bog je njega izbral za varuha, da bi varoval dragoceni zaklad. In oba sta jokala ter hitela nazaj.

Kolikrat videč, da se deček ne ravna po naših nasvetih, občutimo grenkost in žalostni zdihujemo: „Neumen trud, trud brez vsake koristi!“

Počakajmo! Po treh dneh nepopisne žalosti sta Jožef in Marija zopet našla izgubljenega Sina in nju duši je napolnilo nebeško veselje.

Tudi ti boš občutil tolažbo, ako boš stopal po zgledu sv. Jožefa. Vzgojitelj, ki je pravi oče res trpi, ker se ne zadovolji reči: „Storil sem svojo dolžnost, če gojenci ne ubogajo, slabše zanje.“ Vzgojitelj, ki v resnici ljubi, je potrpežljiv, dobrotljiv in pazljiv: on išče prave priložnosti in se uči lepega načina, da svaritev najde lepo mesto. Vzgojitelj, ki ljubi, ne toži nad pregreški svojih gojencev, marveč premišljuje in išče način, ko bo lažje popravil pregreške in tiste, ki so grešili; — ali vsaj išče besedo, ki, če ne takoj, jim bo gotovo pozneje povzdignila duh ter jim podelila zdravje, življenje in blagoslov.

Življenje don Boska.

XV.

Kako Don Bosko privabi mladino. — Don Bosko v gostilni.

Vidna znamenja božjega varstva, so don Boska tako navdušila, da se ni ustrašil nikakega trpljenja. Kakor pastir za izgubljenimi jagnjeti, je hodil po Turinu in iskal mladino. Kadar je na cesti srečal dečka, ki je pohajal brez spremstva, ga je takoj poklical k sebi ter ga ljubeznivo vprašal, kako se piše, kje stanuje, če zna moliti in se prekrižati. Če je opazil, da tega ne zna, ga je peljal na bližnjo klop in ga tamkaj učil. Predno ga je odslovil, mu je daroval podobico in ga povabil na dom. Mladenič Mihael Rua, sedaj vrhovni predstojnik salezijanske družbe, je bil večkrat priča takih prizorov.

Večkrat med tednom je šel po tovarnah. Tu se je ljubeznivo mudil z mladimi prijatelji, jih navduševal ter jih spodbujal k pokorščini in pridnosti.

Kadar je na cesti srečal mladeniča, katerega že več nedelj ni videl v oratoriju, ga je vprašal, kdaj je bil zadnjič pri spovedi, če hodi ob nedeljah k sv. maši, če se lepo obnaša, in je skončal: „Pridi, me boš jako oveselil, in če moreš, pripelji s seboj nekaj tovarišev.

Večkrat je na travniku opazil množico otrok. Don Bosko se jim je takoj približal, jih vprašal kako se pišejo, kje stanujejo, kaj delajo. Nato jim je opisal oratorij, igre, godbo in petje tako živo, da se je vsem zahotelo po njem. Predno je odšel, je vsakomur daroval nekaj vinarjev, in dečki zadovoljni, so klicali za njim: „V nedeljo pridemo tudi mi!“

Tuintam je na javni cesti naletel na množico mladeničev, ki so sedeli na tleh in igrali. Sredi njih na robcu je ležal denar. Don Bosko se je ljubeznivo približal . . .

„Kdo je ta?“ je vprašal nekdo izmed igralcev, in ne da bi pozdravili duhovnika, so se zaničljivo posmehovali in igrali dalje.

„Želim z vami igrati“, jim reče don Bosko z onim nasmehom, ki je spreobračal srca. „Kdo zmaga? Kdo zgubi? Za koliko igrate? Dobro, jaz plačam zase.“ In je vrgel denar na robec.

Ljubeznivost nepoznanega duhovnika je pridobila mladeniče. Zadovoljni, da so dobili novega igralca, so se mu spoštljivo umaknili in naredili prostor. Don Bosko jih je zabaval, medtem jim pa govoril o najimenitnejših verskih resnicah tako zanimivo, da so ga mladeniči nehoté poslušali. Uljudnost mladega duhovnika je dopadla igralcem in marsikdo izmed njih je prišel v nedeljo v oratorij.

Nekoč je stopal don Bosko mimo cerkve oo. frančiškanov. Ne daleč od cerkve je sedelo lepo število otrok in igralo. Don Bosko je držal v roki preste, katere mu je darovala dobra sotrudnica. S sladkim nasmehom se približa dečkom. „Poglejte, tu imam preste, kdor me vjame, so njegove“, je rekel ter začel teči. Kakor bi mignil, so bili dečki na nogah. Don Bosko je tekel naravnost v cerkev, dečki za njim. Grozno šepetanje je bilo med njimi. Šele, ko je don Bosko dal znamenje, so nekoliko utihnili.

„Najprej poslušajte par besedi“, reče don Bosko, potem ko jih je peljal v klop. „Povej, kaj bi se zgodilo s teboj, če bi umrl v smrtnem grehu?“ vpraša najstarejšega.

Dečki so pogledovali zdaj don Boska, zdaj zopet preste, katere je držal v roki. Vedeli so, da bo don Bosko najbolj bogato obdaril tiste, ki bodo najbolje odgovarjali, zato so skrbno pazili na vsako vprašanje in se skušali, kdo bo bolje odgovoril.

Potem ko jih je nekaj časa držal v cerkvi, jih je peljal na trg in jim razdelil preste. Dečkom se je mladi duhovnik toli priljubil, da so ga spremili na dom in odtlej redno zahajali v njegov oratorij.

Nekega dne tik cerkve sv. Trojice v ulici Doragrossa sreča don Bosko dečka raztrganega in osornega.

„Kdo si?“ ga don Bosko vljudno vpraša.

„Kdo sem?“ Kaj vam mar? Kdo ste pa vi?

— „Jaz sem duhovnik in ljubim otroke. Ob nedeljah in praznikih jih zbiram v lepem kraju blizu Rifugija. Tu jih zabavam in večkrat tudi obdarujem. Jaz sem don Bosko. Zdaj, ko sem povedal svoje ime, imam pravico, da zvem tvoje.“

— „Jaz sem ubog deček, brez dela, brez očeta in matere.“

— „In kaj delaš tukaj?“

— „Službe iščem, pa je ne najdem.“

— „Dobro, ti hočem pomagati. Kako ti je ime?“

— „Imenujem se . . .“, in pove ime.

— „Poslušaj! V nedeljo te pričakujem. Pridi gotovo, se ne boš kesal. Pridno se boš zabaval in potem ti poiščem službo.“

Deček je nekaj časa nepremično zrl don Boska, kakor bi premišljeval njegove besede. Potem je osorno odgovoril: „Ni res.“

Don Bosko mu je podaril deset vinarjev. Pohlepno je deček stegnil roko in sprejel denar. Držeč mali dar trdo med prsti, je veselo ponavljal: „Hvala, don Bosko; da, tom prišel, če me ne bo, mi smete reči l a ž n i k.“

V nedeljo je res prišel. Veselje, katero je okusil v bližini don Boska, sredi prijaznih tovarišev, mu je napravilo tolik vtis, da odtlej ni zamudil nobene nedelje. Bistroumni deček se je poboljšal. Nekoč tako osoren, ker ni imel srca, da bi ga ljubilo, je zdaj, ko je našel ljubeče srce mladega duhovnika, spremenil značaj: začel se je učiti, in iz izgubljenega dečka je postal goreč misijonar.

Kdor bi hotel opisati vsa sredstva, katerih se je posluževal don Bosko v zveličanje duš, ta bi spisal prezanimivo in poučno povest. Vsako še tako

ponižno delo mu je bilo lahko, kadar je uvidel, da bo koristil ubogi mladini. Ni se bal poniževanja, ne obrekovanja zlobnih jezikov.

„Kdor hoče doseči bogatih sadov, ta mora biti srčen in pripravljen na vsako zatajevanje", je večkrat rekel. „Z zatajevanjem in prijaznostjo sem največ dosegel. Vsakdo bi tudi dandanes dosegel isto, kakor sem dosegel jaz, če bi imel srčnost in ljubeznivost sv. Frančiška Saleškega."

Don Bosko je zahajal celo tje, kamor so se drugi duhovniki sramovali prikazati. Ljubezen do duš ga je silila, da se ni sramoval stopiti v gostilne. Tu se je približal mizi veselih gostov, jih prijazno pozdravil in si s prijaznostjo pridobil srca. Tudi tistim, ki so sedeli pri drugih mizah, se je prikupil prijazni duhovnik, in počasi eden za drugim so zapuščali svoje prostore in se približali don Boskovi mizi. Don Bosko jih je zabaval in med šaljive pogovore vmešaval koristne nauke. Večkrat je povabil pivce, naj mu stavijo ugovore proti veri, in don Bosko je tako modro odgovarjal, da je marsikdo s polnim prepričanjem sklenil: „Zdaj verujem, don Bosko ima prav." Predno je odšel, bili so vsi njegovi prijatelji.

Najrajši je don Bosko zahajal v gostilno „Valdocco". Tam se je sprijaznil z gostilničarjevim sinom in si popolnoma pridobil njegovo zaupanje. Ta mladenič je imel dobro voljo, a manjkalo mu je časa, da bi ob nedeljah hodil k maši. Nekega dne sedi pri don Bosku in se prijateljsko pogovarja. Gostilničarju je bila všeč don Boskova vljudnost. Nekoč se je tudi on pridružil sinu. Don Bosko se je poslužil prilike, prosil je gospodarja, naj dovoli svoji družini, da se pride spovedat v oratorij. Gostilničar, ki že več let ni bil pri spovedi, je rad dovolil.

„Toda to ne zadostuje", nadaljuje don Bosko, „jaz želim, da pride tudi papá."

Gostilničarja je zalila rdečica. Nekaj časa je molčal in potem odgovoril: „Da, bom prišel, toda pod nekim pogojem."

— „Pod kakšnim?"

— „Da ostanete pri nas na obedu."

— „Prav rad."

Gostilničar veselja ni vedel, kako bi bolje postregel. Kar je imel najboljšega, vse je prinesel na mizo.

Nekaj dni potem je gostilničar v resnici poslal družino k spovedi, a njega ni bilo. Večkrat ga je don Bosko srečal. „No, kdaj pridete?" ga je vsakokrat ljubeznivo vprašal, na kar se je gostilničar vedno izgovarjal, da nima časa. Črez nekaj mesecev je spolnil obljubo; prišel je k spovedi. Odtlej je postal zvest katoličan in velik don Boskov prijatelj.

Nekatere osebe, ki ne poznajo Gospodovih potov, so obsojale don Boska, da s svojim obnašanjem ponižuje duhovsko čast. Celo gospod Scanagatti, velik don Boskov prijatelj, v početku ni odobraval njegovega obnašanja. Hoteč posvariti don Boska, se je obrnil do njegovega spovednika gospoda Caffassa, in mu priporočil, naj opomni don Boska in mu prepove

občevati z osebami, ki nikakor ne pristojajo duhovski časti. Toda gospod Caffasso: „Pustite ga“, je odgovoril, „don Bosko ima posebne darove; on deluje po božjem navdihnenju: pomagajmo mu tedaj in ga podpirajmo!“

(Dalje.)

Četrti mednarodni shod salezijanskih sotrudnikov.

Kdo ni slišal o prvem salezijanskem mednarodnem shodu v Bologni, katerega se je udeležilo več tisoč gorečih sotrudnikov in imenitnih cerkvenih dostojanstvenikov ne le samo iz Evrope, marveč tudi iz drugih delov naše zemlje. Z istim sijajem se je l. 1900. obhajal drugi mednarodni shod v Buenos Ayresu in l. 1903. tretji v Turinu. Letos se bo vršil četrti shod v mestu Limi. Vse kaže, da bo shod jako sijajen in mnogoštevilno obiskovan ne le od ameriških, marveč tudi od sotrudnikov iz drugih delov sveta.

Obilo plemenitih sotrudnikov je že naprej čestitalo veležastnemu shodu. Koliko zanimanja je vzbudila vest tega novega shoda, nam kažejo mnoga pisma cerkvenih dostojanstvenikov, izmed katerih podamo za enkrat tri prva.

Visokočastiti gospod d. Rua!

Salezijanci se nikdar ne ustavijo. Kakor v tem, tako tudi v onem delu sveta čutijo, da je treba delati in pomnožiti sredstva za dela. Bog jih blagoslovi!

Naj vsi, ki res ljubijo sv. cerkev, spoštujejo in pripoznavajo sv. namene Vaše in Vaših sinov!

Novi shod v Limi naj bo jednak, ali naj v svoji udeležbi in sijaju celo prekaša tri mednarodne shode minulih let! Blažen naj bo spomin nepremagljivega don Boska in nad njegovo družbo naj bogato rosijo tisti sadovi, katere je on naznjajal in goreče želel!

Priporočam se celi salezijanski družbi v gorečo molitev in jo iz srca blagoslavljam. *Vaši visokočastitosti*

udani služabnik v J. K.

A. kardinal **Richelmy,** *nadškof turinski.*

Visokočastitemu gospodu don Rui v Turinu!

Jako me veseli, videč, da je bil mednarodni shod v Bologni začetek sijajnih shodov po drugih deželah. In res, shodoma v Buenos Ayresu in Turinu se je začel gibati nov shod v imenitnem glavnem mestu v Peru, ki se pripravlja, da sprejme sotrudnike don Boskovih del. S polnim srcem izrazim svoje veselje in svoje spoštovanje vsem, ki se bodo shoda udeležili, in prosim Boga, da ga blagoslovi z obilnimi milostmi in obdari z bogatimi sadovi. — Bologna, 15. januarja 1906.

Dom. kardinal **Svampa,** *nadškof.*

Visokočastiti gospod don Rua!

Hotel bi, da bi bili vsi tako prepričani o nepopisni koristi, katero doprinaša ustanova neumrljivega in častitega don Boska, katerega je božja Previdnost poklicala, da se zoperstavi naraščajoči se reki zla, kakor sem jaz.

Zato sem z veseljem zvedel, da se bo meseca marca vršil četrti mednarodni shod pobožne družbe sal. sotrudnikov. Ker se osebno ne morem udeležiti shoda, se ga bom udeležil v duhu in že zdaj prosim Boga, da blagoslovi delo in je obogati z mnogoterimi sadovi v blagor mladine onih katoliških pokrajin.

Vam vrednemu dediču don Boskovega duha in modremu neustrašljivemu nasledniku njegovih del, mi ugaja izraziti najodličnejša spoštovanja in se imenovati

Vaši Visokočastitosti

Rim, dne 31. jan. 1906. *udanega služabnika*

Peter Respighi, *kardinal.*

Nekaj črtic o salezijanskih misijonih.

Salezijanski misijonarji v Quitu.

XIII.

Žvrgolenje gozdnih ptičev jih je zgodaj v jutru zbudilo iz spanja. „Pokoncu prijatelji! Ali ne slišite, kako nas kličejo ptički. Zahvalimo Boga!“ . . . je rekel vodja misijonarjev. Komaj je izustil, so bili na nogah. Vsak je pokleknil na prostor, kjer je počival, in med žvrgolenjem nežnih ptičev hvalil Boga.

„Da bi imeli s seboj oltar! Da bi vsaj mogli maševati! Brez maše, brez obhajila in kdove, koliko dni . . .“ Tako so tožili, ko so skončali jutranjo molitev.

Ljubeznivi Modest je zanetil ogenj in pripravljal zajutrek. Prvi jutranji žarki so prodirali gosto vejevje orjaškega drevja. Čaroben svit je oživel jetnike: postali so veseli in so se dobro zabavali. Celo tisti, ki so bili prejšnji večer slabotni, so se kakor oživljeni zbudili iz spanja.

Dobro jim je teknil zajutrek sredi brezmejnega gozda. Po zajuterku so se veseli vzdignili in se napotili dalje. Pot je peljala po ozki stezi, obraščeni z ostrim trnjem in tisočerim gozdnim rastlinam. Tuintam so debela debla ležala črez pot, in ubogi jetniki so morali zdaj lezti, zdaj zopet skakati iz debla na deblo. Celo vojaški poveljnik se je moral udati ondotnim navadam; visoko nad kolena je moral privihati hlače in si dobro privezati črevlje ter potrpežljivo skakati iz debla na deblo, iz kamna na kamen, iz korenine na korenino.

Večkrat so ga videli, ko se je žalostno oziral, kam bi položil nogo, kam bi skočil, in mladi jetniki so ga smehljaje se tolažili in osrčevali:

„Srčnost načelnik, to ni nič. Poskočite semkaj, stopite tje!“ — „Ni nič“, je nevoljno odgovarjal, „tudi meni ni bilo nič, ko sem bil mlad, kakor ste vi. Vi jih nosite komaj trideset, če jih, a jaz . . .; zame je ta pot pretežka.“

Kljub težavni poti se danes niso utrudili. Večkrat so bili lačni, vroč pot jim je kapal iz čela, a ostali so dobre volje. Prepevali so pesmi, katerih so se naučili v otroških letih. Tuintam so molili rožni venec. Misel, da so oni bržkone prvi, ki po orjaškem gozdu molijo rožni venec, jim je sladila pot, da so še z večjim zaupanjem klicali k Bogu. Vsaka najmanjša stvar jim je povzdigovala misel k Bogu.

Najrajši so govorili o življenju v oratoriju. „Ali se še spominjaš, Modest, kako so nekoč pridrli v oratorij orožniki?“ vpraša vodja misijonarjev.

„Še dobro; ravno na binkoštno soboto . . . .“

— „Kako pa Modest? Povejte!“ je radovedno vprašal najmlajši.

„Skoraj tako kakor v Quitu.“

— „Modest, no povejte!“

— „Bilo je meseca majnika, in sicer kakor sem rekel, ravno na binkoštno soboto. Katerega leta ravno, se ne spominjam. Don Bosko se je sprehajal z nami na dvorišču. Kar dobi od ministerstva pismo, ki mu priporoči dve siroti.

Nadvojvodinja Marija Jozefa,
pokroviteljica salezijancev na Dunaju.

Don Bosko je šel, da bi odgovoril. Ravno je pisal pismo, ko mu naznanijo, da ga v govorilnici pričakuje nekaj gospodov. Bili so poslani, da bi preiskali oratorij. Don Bosko se je nasmehnil in jih prijazno povabil, naj mu sledijo. Zunaj pred vratmi so stali orožniki. Vse so preiskali. Kakšen smeh, ko so začeli preobračati črevlje, češ, da v črevljih hranimo zarotno pismo. Toda našli niso ničesar. Osramočeni so morali oditi. Don Bosko pa je prišel v cerkev, miren kakor vedno, in je spovedoval, — veš, kako dolgo? Do enajstih ponoči. Potem šele je šel k večerji.

Še se spominjam, kako se je drugi dan veselil Cottolengo, videč, kako so se imenitni gospodje prevarali. „Don Bosko“, mu je naposled rekel Cottolengo, „razširi stene svojega poslopja, kajti, Gospod ti bo poslal toliko mladine, da je ne boš vedel kam spraviti!“ Prerokovanje se je uresničilo. Še tisto leto se je število gojencev podvojilo.“

Pri teh besedah je Modest nekoliko ponehal. Premišljeval je, kako bi lepše primerjal dogodek z izgnanstvom iz Quita. Potem se je obrnil k vodji in mu ginjen govoril: „Kaka lepa sličnost med vami in don Boskom. Upam, da bom v kratkem zvedel novico, da ste se vrnili zopet v Quito,

kjer vas pričakuje toliko src in toliko pomiluje. Da bi se ta dan skoraj približal!"

„Bog daj!" so vzdihnili drugi, medtem je pa načelnik, ginjen do solz, proseče zavrnil: „Tedaj mi boste zopet odpustili, če vas zdaj peljem iz mesta, kateremu ste delili toliko dobrot."

— „Odkar nas je Bog izročil v vaše roke, smo vsak dan molili za vas", odgovori vodja.

„Vi tedaj molite tudi za tiste, ki vam škodujejo."

— „Vi ste storili svojo dolžnost. Kdove, kaj bi se zgodilo z nami, če bi nam Bog ne bil poslal vaše ljubezni."

Načelnik je povesil glavo in si skrivaj obrisal solze.

Tako govoreč, so prehodili dolgo pot. Za seboj so pustili reko Checcubi, kjer so našli več divjakov. Debelo so zrli nepoznane popotnike. Nikdo ni zinil besede.

Ne daleč odtod so opazili mrtvo truplo revne ženice. Gotovo je zgrešila pot in onemogla umrla lakote.

Ginjeni so misijonarji obstali in zmolili kratko molitev za dušo umrle ženice. Potem so v strahu, da tudi nje pričakuje žalostna usoda, molče odšli.

Sivi oblaki so pokrili jasno nebo ter zakrili solnce, predno je zatonilo za visoke pečine. Blisk in grom sta se vrstila in naznanjala popotnikom, da se zbira nad njimi huda nevihta.

In res ni dolgo prizanašala. Kmalu se je vlil dež in prisilil popotnike, da so se zopet ušotorili v gozdu. Celo noč je deževalo. Šele proti jutru drugega dne se je zopet zjasnilo nebo.

Toda kakšni so bili popotniki! Gospod Rocca je obolel in le s težavo se je lik težki senci pomikal dalje. Vodja jetnikov je obnemogel na poti. Skušali so uporabiti nosilnico, toda pot je bila preozka. Modest se je spomnil, kako so nekoč v oratoriju nosili na rokah don Boska, ko je vstal iz hude bolezni. To je naučil nekatere divjake, ki so jih spremljali. Ubogi trpini! Takoj so bili pripravljeni, a kmalu se jim je vroč pot vlival iz čela. Pot se je izožila in le eden za drugim so mogli še stopati.

Po trudopolnem potovanju so prišli do „tigrovega griča." Ime jih je spomnilo na divje živali, ki so stanovale v ondotnih brlogih. Strahopetno so se ozirali zdaj na levo, zdaj na desno, in tiho in hitro so stopali dalje. Šele ko so bili že daleč za gričem, so s strahom opazili, da je zaostal vodja in ž njim načelnik in nekaj divjakov.

Skrbni Modest ni dolgo premišljal. Tovarišem je ukazal iti dalje, on se je pa vrnil po dobrega vodjo. Sam je korakal mimo strašnega griča, a zdaj se ni bal, — vedel je, da ga veže dolžnost pomagati predstojniku.

Šele daleč tam za tigrovim gričem ga je našel, ko je počasi korakal. Slabost mu je sevala iz bledega obličja.

„In drugi? Kje so drugi?" vpraša vodja.

„O tem času so že daleč naprej. Želé priti še nocoj v Cachabi. Da bi jih vi videli, kako so šli. Zdelo se je, da niso prav nič utrujeni. Kaj hočete? upanje, da se danes oprosté gozda, jih sili dalje. Če bodo tako nadaljevali, nocoj so tam."

— „In mi?"

— „Nekoliko pozneje, a prišli bomo."

Te besede so oživile slabotnega vodjo, da je lažje stopal. Medtem je pa opešal načelnik. Hvala Bogu, da se je pot razširila, da so mu pridni divjaki mogli pomagati.

Mrak se je prezgodaj vlegel na zemljo, da bi prišli do zaželjenega cilja. Temna noč jim je zaprla pot. Morali so se zopet ustaviti v gozdu.

Da bi imeli seboj vsaj nekoliko moke, da bi Modest napravil borno večerjo, a nič; — vse so odnesli tovariši.

Prevelika utrujenost, združena z lakoto, je nakopala predstojniku mučno mrzlico. Slabosti se je zgrudil na zemljo in ondi obležal. „Zadnja noč, da, zadnja“, je bolestno ponavljal, ko ga je Modest zbudil iz nesvesti. „In moji sobratje? Jih ni tukaj . . . Kdove, če jih bom mogel jutri viditi?“ Modest se ni več oddaljil od njega. Žalosti mu je medlevalo srce. „Da bi vsaj imel s čim postreči, toda nimam ničesar. In tu daleč od vseh, daleč od vsega . . .“ je žalostno govoril, medtem si pa brisal solze. (Dalje.)

Ekvador.

Življenje salezijancev v Gualaquizi.

(Iz poročila sal. misijonarja Ant. Fusarina.)

Salezijanski misijonar Anton Fussarini, provincijal v Ekvadoru, je meseca junija minulega leta obiskal salezijanski zavod obrtnih in poljedelskih šol v Gualaquizi. Nekaj salezijancev deluje v zavodu, drugi se trudijo za divje kivare, ki polagoma zgubljajo svojo divjost.

„Obilo kivarov“, piše misijonar, „se je sprijaznilo s krščanskim zakonom. Prav radi dovolijo krstiti svoje otroke. Botre si navadno izbirajo med omikanimi ekvadorci bližnjih pokrajin, vedoč, da jih vsikdar dobro obdarijo. Kažejo se udane in misijonarjem jako pokorne. Ob nedeljah prihajajo radi k božji službi in prav verno poslušajo krščanski nauk, ki si jim razlaga v kivarskem jeziku.

Divji kivarski sinovi se dajo dobro vzgojiti, le to je škoda, da stariši ne dovolijo sinovom, da bi delj časa bivali v bližini misijonarjev.

Veliko več sadu bi obrodilo naše delovanje, če bi mogli prodreti bolj globoko v gozd in poučevati kivare v njihovih kočah ter jim v bližini sezidati malo kapelico. Da bi to dosegli, bi morali graditi dolge ceste, zlasti proti Indanzi in Mendez, kjer živi največ divjakov, ki bi neobhodno potrebovali misijonske hiše.

Kaj storiti? Za zdaj ubogi misijonarji ne vedó, kako bi ustregli vsakdanjim potrebam. Dohodkov nimajo, zato je misijonar prisiljen, uporabiti velik del časa v iskanje podpore. O, kolikrat je v teh krajih misijonar prisiljen, utolažiti lakoto z rastlino y u c o. Kolikrat mora pa še to borno rastlino odstopiti ubogim kivarom, katere prisili lakota, da se približajo misijonski postaji in si ondi poiščejo hrane. Ako jim ne ustreže, je isto, kot reči: „Nič več vas ni treba.“ Večkrat jih lakota stori divje, in takrat je misijonar v nevarnosti, ako jim takoj ne ustreže.“

Kljub velikim težavam so sobratje navdušeni za blagor kivarov. Misijonar Franc Mattana je pred kratkim poročal:

„Še nikdar niso občutili tolikih potreb, kakor sedaj. Manjka nam pomočnikov, manjka denarja. Velikansko polje se odpira pred našimi očmi, in z upanjem, da bomo rešili mnogo kivarov, smo podvzeli nova težavna podjetja.

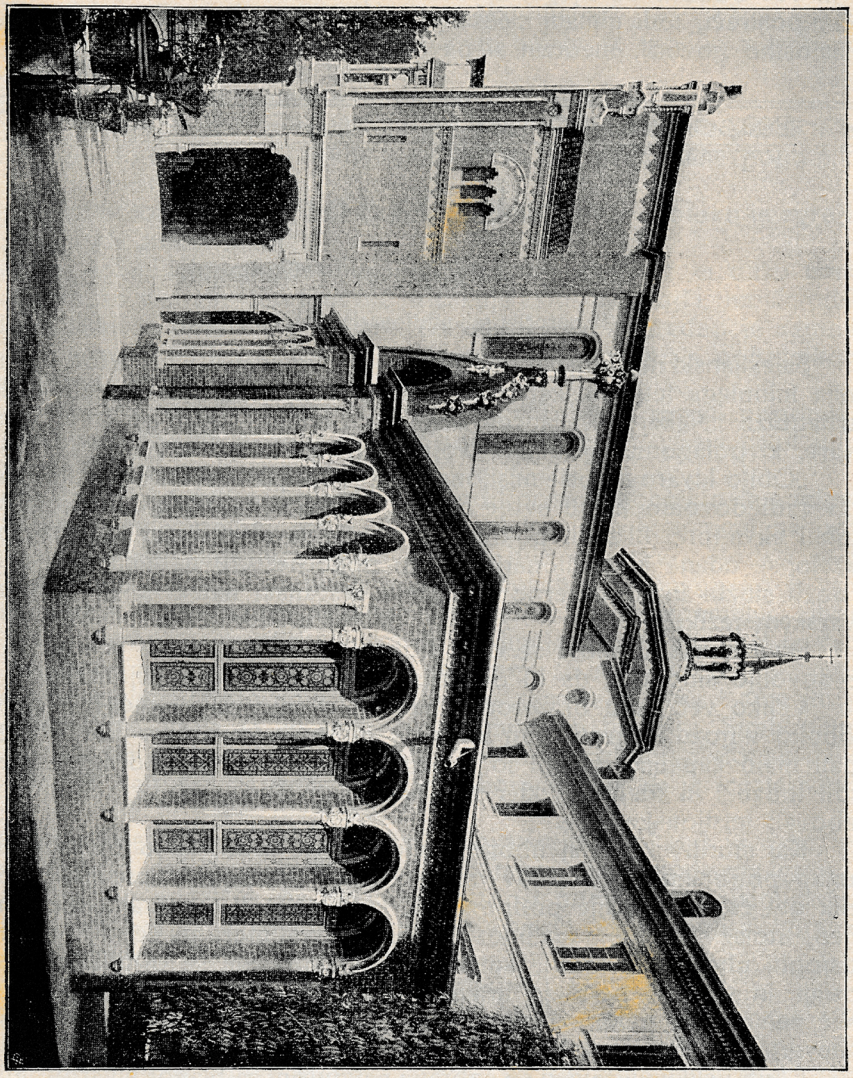
Doslej smo se trudili v Gualaquizi. Zidali smo trden temelj, medtem smo pa opazovali kivare in natančno odkrili njih šege in navade.

Zdaj bo treba ustanoviti novo postajo in odpreti nove poti. Tako bomo lahko pogosto obiskali kivare, kajti obiskati jih v gozdu, s tem si

bomo najlažje pridobili njihova srca. Le tako jih bo mogoče ukrotiti in privabiti do misijonske postaje.

V teh dneh nameravamo odpreti pot iz Gualaquize proti Indanzi in sicer v Mendez in Pongo, kjer bomo v kratkem imeli naselbino dobrih kristijanov.

Otvorili smo tudi postajo med kivari Pachicosas in Chuchumbleza na levi obali velike reke Zamore in na desni Chuchumbleza, kjer

Kapelica don Boskovega groba v Turinu.

smo tudi začeli zidati kapelo. Nadalje smo ustanovili misijonsko postajo na desni obali reke Bomboiza, kjer smo določili prostor za kapelo in zavod. Tudi med rekama Cuchipamba in Cues zidamo kapelo in misijonsko hišo.

Kaj rečete nato? Zdi se, da se je približala ura rešitve za uboge kivare, ki doslej še niso poznali svetlobe sv. evangelija . . . .

Besede nekaterih mož o don Bosku in njegovi ustanovi.

Meseca januarja l. 1850. je svetna oblast, da bi bolje spoznala, kak duh vlada v don Boskovem oratoriju, poslala tri člane starejšinstva, da so ogledali zavod in način don Boskovega vzgajanja. Med člani so bili: grof Friderik Sclopis, markez Ignac Pallavicini in grof Alojz Collegno. Natančno so si ogledali poslopje ter izpraševali dečke v šoli in zunaj.

Ko jih je don Bosko peljal na dvorišče, kjer so se zabavali dečki, je Sclopis, čudeč se tolikemu veselju in redu, začuden vzdihnil: „Kak lep prizor."

— „V resnici lep", odgovori markez Pallavicini.

„Srečen Turin, da ima tako ustanovo", pristavi grof Collegno.

„Če bi bilo več takih zavodov, tedaj bi naših oči ne žalilo toliko žalostnih prizorov nesrečne mladine, ki ob delavnikih brez vsake vzgoje in dela blodi po ulicah in trgih", zavrne Sclopis in obrnivši se k don Bosku nadaljuje: „Vaša ustanovitev je v resnici človekoljubna. Tako napravo mora vlada podpirati in razširjati."

Collegno: — Kakšnih sredstev se poslužujete, da vzdržite tolik red sredi tako velike množice?

Don Bosko: — Pouk in velika ljubezen sta edini sredstvi. Pri nas ljubezen prevlada palico in povsod vlada.

Pallavicino: — Umestno bi bilo, da bi se ta način vzgajanja vpeljal v tolikih drugih zavodih, zlasti v poboljševalnicah.

Sclopis: — Brez tega zavoda bi mnogo teh dečkov krenilo na slabo pot in bi postali hudobni državljani.

Pallavicini: — To so čuda krščanske ljubezni.

Collegno: Kdor se posveti tej ustanovi, je dobrotnik človeštva, zaslužen državljan.

— „Gospod don Bosko", sklene slednjič grof Sclopis, „jaz se ne znam hliniti, toda s polnim srcem rečem, da vsi trije odhajamo popolnoma iznenadeni. Kot katoličani, kot državljani in člani starejšinstva proslavljamo vašo ustanovitev in želimo, da hitro raste in se močno razširi.

* * *

Odkar je papež Pij IX. poznal don Boska, je govoril o njem z največjim zanimanjem. Večkrat mu je pomagal z gmotnimi sredstvi, večkrat je bolj revne njegove gojence obdaril z obleko. Kadar je don Bosko šel v Rim, se je vsikdar dolgo mudil pri sv. očetu.

Pij IX. mu je tudi večkrat pisal: „Nadaljuj ono pot, katero si začel hoditi v čast božjo in v korist sv. cerkve. Kadar te obiščejo velike težave, jih potrpežljivo prenašaj. (7. januarja 1860)

— „Bodi vedno bolj srčen, zaupaj v božjo pomoč in se vsak dan bolj trudi, da prospeva blagodejna naprava!" (13. oktobra 1864.)

— „Napajaj še nadalje duše svojih gojencev z zdravimi načeli sv. vere in jih povzdigni v svetosti, poštenosti in vseh drugih krepostih!" (27. maj 1866.)

— „Nadaljuj vedno z večjo vnemo krščansko vzgojo mladine! (27. juli 1867.)

— „Ugaja nam kazati vedno bolj naklonjenost tebi in vsem duhovnikom, ki hodijo s teboj za blagor mladine, v korist sv. kat. cerkve!" (27. nov. 1875.), itd. itd.

Kako je začela družba sal. sotrudnikov.

Vsako stoletje v zgodovini nam govori o posebnih družbah, katerih se je posluževala sv. cerkev za razširjanje sv. vere. Po zgledu sv. cerkve so se škofje in župniki vedno trudili, da so v svojih škofijah in župnijah vpeljali različne družbe, ki so imele namen, izkazovati dela usmiljenja in z zgledom in besedo razširjati nauk sv. vere. Isto opazimo pri različnih redovnih družbah.

Po zgledu sv. cerkve in redovniških družb, po nasvetu cerkvenih dostojanstvenikov, zlasti nj. Sv. papeža Pija IX. je don Bosko ustanovil *družbo sal. sotrudnikov in sotrudnic, ki živeči med svetom, hranijo verski duh ter podpirajo pobožno družbo sv. Frančiška sal. z duhovnimi in gmotnimi pripomočki.* Glavni namen te družbe je pa *vzgoja mladine.*

Družba sal. sotrudnikov in sotrudnic je nekak tretji red, podoben tretjemu redu sv. Frančiška in sv. Domenika, le s tem razločkom, da ta dva priporočata krščansko popolnost v pobožnih vajah, medtem ko je namen sal. sotrudnikov in sotrudnic, delovati za blagor bližnjega zlasti za nežno mladino, izpostavljeno vsakdanji nevarnosti, in si s takimi deli zaslužiti zveličanje (Regol §. III.)

Ta družba se je začela že takrat, ko je don Bosko začel zbirati krog sebe mladino. Dokler je imel le malo dečkov, se je don Bosko sam trudil, ko se je pa število povečalo, tedaj se je nekaj gorečih duhovnikov in pobožnih vernikov pridružilo don Bosku. Ti so mu pomagali v prekoristnem poslu. Tem so se kmalu pridruži drugi plemeniti gospodje. Uvideli so prekoristno delo ter se sami ponudili gorečemu don Bosku, da so smeli poučevati mladino in nadzorovati dečke v cerkvi in zunaj. V cerkvi so ti prvi sotrudniki vodili molitve in petje, pripravljali dečke za sv. zakramente ter jih nadzorovali med božjo službo; zunaj so jih pa zabavali, jim odkazovali prostore in nadzorovali med igro. Več dečkov je prišlo iz daljnih krajev, in so brez dela postopali po mestu; tem so preskrbeli poštene službe. Med tednom so jih obiskovali po delavnicah, jih navduševali za delo in jih tako čedalje več privabili v nedeljsko zabavišče.

Izmed prvih sotrudnikov so nekateri v zimskem času tudi zvečer prihajali v zavod, da so ondi v večernih šolah pomagali don Bosku. Drugi so prihajali v postnem času ter poučevali krščanski nauk take dečke, ki niso mogli prihajati v drugih urah; — v kratkem rečeno: duhovniki in verniki, bogati in revni, vsi so si šteli v čast, sodelovati pri vzgoji.

Razun sotrudnikov so prihajale tudi sotrudnice. Te so šivale obleke, skrbele za hišno opravo ter na en ali drugi način podpirale don Boska.

Tak je začetek sal. sotrudnikov in sotrudnic. Na prošnjo don Boska je 18. aprila l. 1845. papež Gregor XVI. 50im prvim sotrudnikom podelil popoln odpustek za smrtno uro. To je bil prvi odpustek sal. sotrudnikom.

Življenje Savia Domenika,

gojenca salezijanske družbe v Turinu,

(Po laškem spisal don Bosko, ustanovnik salezijanske družbe.)

I.

Domenikovo rojstvo.
Njegove lastnosti. — Prve cvetke kreposti.

Domenik se je porodil dne 2. malega travna 1842. v Rivi, ne daleč od Turina na Laškem. Dragotin Savio, kovač, mu je bil oče, Brigida njegova mati. Malo poprej sta stanovala v Castellnuovu d' Asti, kamor sta se zopet vrnila, ko je bil Domenik star 2 leti. Naselila sta se v ulici Murialdo.

Glavna skrb starišev je bila krščanska vzgoja otrok. Domenika so že v cvetu mladosti krasile najlepše lastnosti. Zdelo se je, da je njegovo srce nalašč ustvarjeno za lepe kreposti. S prečudno lahkoto se je naučil moliti, in že v starosti štirih let je znal moliti jutranjo in večerno molitev. V letih, ko otroci navadno iščejo otroških zabav in veselo tekajo semintje, se je Domenik vedno in povsod držal matere. Le takrat, kadar se je hotel skriti v kotiček in goreče moliti, se je za trenutek ločil od nje.

Starši sami trdijo, da jih Domenik ni nikdar razžalil, niti v otroških letih, ko hočejo otroci vse viditi, vse prijeti, vse razdreti. Domenik ni samo rad ubogal, temveč je pazil tudi na to, da je stariše prehitel v vsem, s čimur je vedel, da bo storil veselje.

Zanimivo ga je bilo opazovati, kako ljubeznivo je v večernem mraku sprejemal očeta, ko se je iz dela vračal domov. Tekel mu je naproti, prijel ga za roko, včasih se mu oklenil okoli vratu in mu ljubeznivo rekel: „Papa, kako ste trudni. Vi se toliko trudite zame, jaz pa ne delam drugega, kakor težave. Molil bom, da vas Bog ohrani zdrave, mene pa stori ubogljivega in pridnega“. Tako govoreč je spremljal očeta domov. Tu mu je hitro prinesel stol, da se je vsedel, potem je stal pri njem, mu stregel in se mu priljubkoval. Oče sam je pripovedoval, kako mu je priprosto sinovo obnašanje hladilo trud in premnoge težave. Vselej je težko pričakoval, da je mogel iti domov k ljubemu sinu.

Domenik je hitreje rastel v pobožnosti, kakor v starosti. Nikdar ga ni bilo treba opominjati k jutranji in večerni molitvi, ne k molitvi pred jedjo in po jedi. Celo on sam je opominjal druge, naj molijo, kadar se slučajno niso spomnili. Če je opazil, da so začeli obedovati, ne da bi prej molili, je takoj začel klicati: „Papa, papa, nismo še molili“. In prekrižal se je sam ter glasno molil.

Nekoč je bil pri obedu ptujec. Domenik ga je opazoval, in videl je, da pred jedjo ni dal nikakega znamenja pravega kristijana. Naravnost ga opomniti, si ni upal. Žalostno se je pomaknil v kot in ondi mirno in tiho tičal. Ko so ga pozneje domači vprašali, zakaj je to storil, jim je odgovoril: „Nisem upal sedeti pri mizi s človekom, ki gre jest, kakor živina“.

II.

Domenik v Murialdu. — Zlati vzgledi čednosti.

Povedati imam stvari, katerih bi jaz sam ne mogel verjeti, če bi jih ne bil slišal od zanesljive osebe. Duhovni pastir v Murialdi je pripovedoval o Domeniku veliko lepega.

Ta duhovni pastir pripoveduje takole: „Takoj prve dni, ko sem prišel v Murialdo, sem večkrat opazoval petletnega dečka, ki je z materjo hodil v cerkev. Njegovo jasno obličje in pobožno obnašanje je vzbujalo pri meni in pri drugih ljudeh veliko pozornost. Lepo ga je bilo viditi, ko je prišel do cerkve in jo našel zaprto. Domenik ni pohajal semintje, kakor navadno storijo drugi otroci, ampak naš mali Domenik je pokleknil na prag, sklenil nedolžni ročici in goreče molil, dokler cerkovnik ni odprl vrat. Večkrat je deževalo, po zimi tudi snežilo, toda Domenik se ni prestrašil, vseeno je pokleknil na cerkveni prag in pobožno molil.

Ginjen od čudovite pobožnosti, sem skušal poizvedeti, kdo je ta deček, in zvedel sem, da je sinček kovača Dragotina Savia."

Nadalje pripoveduje duhovnik, kako je bil Domenik priljuden. Že od daleč je pokazal na obrazu veselje, kadar ga je na potu srečal, in lepo, z angelskim obličjem ga je vsikdar pozdravil. (Tu naj opomnim, da je znamenje zanemarjenosti in slabe vzgoje, ali napuha in ošabnosti, če otrok ne pozdravlja duhovnika in ne skazuje ljudem njih stanu spodobne časti. Spoštuj cerkev in duhovnike, spoštuj višje in starejše, da se ti bo dobro godilo. Otrok, ki to bereš, ne zabi tega nauka!)

Domenik je bil bistre glavice in jako priden. Ko je začel hoditi v šolo, je bil vedno najboljši učenec. V šoli je našel prepirljive in razposajene mladeniče, toda malega Domenika ni bilo nikdar videti med njimi. Kadar so se drugi pretepali in zmerjali, je potrpežljivo prenašal in se od njih oddaljil. Nikdar ga niso videli pri nevarnih igrah, nikdar nemirnega v šoli. Če so ga tovariši vabili, naj gre ž njimi nagajat starim ljudem, metat kamenje, krast sadje, se Domenik ni nikdar udal njihovim željam, previdno jih je posvaril in jih poučil, da to ni prav.

Že kot petletni deček je prav pobožno stregel pri sv. maši. Vsak dan je prišel v cerkev, da bi stregel pri božji daritvi. Če je slučajno drug deček želel streči, mu je vljudno dovolil, sam je pa šel v cerkev, pokleknil blizu oltarja in zbrano molil. Prav mično je bilo gledati malega Domenika kadar je stregel pri božji službi. Kako ponižno se je približal oltarju, stopil na prste in položil knjigo na oltar.

Domenik je začel kmalu hoditi k sv. spovedi. Ko je pa znal ločiti nebeški kruh od navadnega zemskega, ga je duhovni pastir z veseljem pustil k sv. obhajilu.

